

เทียวธรรมชาติ วิถีกาแฟ ณ บ้านปางขอน

บอกกล่าว เล่าความ

หมู่บ้านปางขอน ตำบลห้วยชมภู อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย ถือว่าเป็น 1 ใน 12 หมู่บ้านท่องเที่ยววิถีกาแฟ ที่ผู้มาเยือนต่างประทับใจกับการชมวิถีธรรมชาติ 360 องศา ดูนาคาต้นใจกับบรรยากาศ ทะเลหมอก ที่งดงามไม่เหมือนที่ใด ได้สูดอากาศบริสุทธิ์ เต็มปอดตลอดทั้งปี ที่สำคัญได้ชมเสน่ห์ความงามของดอกซากุระหรือ ดอกพญาเสือโคร่งผสมผสานกับการจับกาแฟอินทรีย์ในวิถีชีวิตชนเผ่า ทั้งลิ้มรสชาติอาหารพื้นบ้านที่ใครได้มาชิมแล้วต้องติดใจจนต้องกลับมาเยือนปางขอนอีกครั้ง.....ชุมชนปางขอนยังเป็นแหล่งท่องเที่ยวอันใหม่ ที่เกิด

จากคนรุ่นใหม่ที่สำคัญรักบ้านเกิด จึงเกิดความร่วมมือระหว่างชุมชนและสำนักวิชาการการจัดการ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง (มฟล.) ที่เข้ามาช่วยพัฒนาหมู่บ้านจนเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติอีกแห่งที่น่าสนใจ

วันนี้เราไปนั่งพูดคุยกับ ผศ.ดร.บุษบา สิทธิการ ทีมผู้วิจัย มฟล.ว่าทางมฟล.ได้เข้าไปช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยวพื้นที่กลุ่มชาติพันธุ์แห่งนี้กันอย่างไรบ้าง ผศ.ดร.บุษบา เล่า

ให้ฟังว่า มฟล.มีโครงการบริการวิชาการ ที่เน้นการส่งเสริมพัฒนาศักยภาพของชุมชนในการบริหารจัดการท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์ ซึ่งเริ่มมาตั้งแต่

ปี 2555 โดยการเปิดอบรมให้แก่ชุมชนที่สนใจ ขณะเดียวกันก็ได้ทำวิจัยเกี่ยวกับ

ชุมชนชาติพันธุ์ในจังหวัดเชียงราย เพื่อนำมาพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์ ซึ่งพบว่าในจังหวัดเชียงรายมีหมู่บ้านชาติพันธุ์ที่มีการปลูกซากุระรวมด้วยกัน 19 พื้นที่ ซึ่งแต่ละพื้นที่ก็จะมีจุดเด่นที่แตกต่างกันไป โดยที่เลือกชุมชนปางขอน เป็นพื้นที่นำร่อง ด้วยเหตุผลที่ว่าเป็นพื้นที่ใกล้เมืองมากที่สุด เดินทางสะดวก และมีกลุ่มคนรุ่นใหม่ที่สนใจที่ต้องการจะพัฒนาต่อยอดสร้างการท่องเที่ยวบนฐานทรัพยากรกาแฟที่มีอยู่

ผศ.ดร.บุษบา เล่าอีกว่า สิ่งแรกที่ทำคือการนำศักยภาพของชุมชนที่มีอยู่แล้วมาพัฒนาด้วยการอบรมเกี่ยวกับนวัตกรรม

การท่องเที่ยวคือการนำเอากระบวนการบริการที่จะเป็นอย่างไร การเพิ่มคุณค่าหรือ

มูลค่าทางเศรษฐกิจในพื้นที่ได้อย่างไร เช่น การนำผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์ในท้องถิ่นมาทำเป็นสินค้าของที่ระลึก เช่น ผ้าปัก สร้อย ตุ้มหู เป็นต้น นอกจากนี้ยังส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ธรรมชาติ ที่เมื่อนักท่องเที่ยวเข้าไปแล้วจะต้องไม่กระทบสิ่งแวดล้อมในภาพรวม อีกทั้งต้องเน้นเป็นพิเศษเรื่องเส้นทางการท่องเที่ยวต้องมีความปลอดภัย อย่างไม่กระทบชุมชนปางขอนน่าจะตอบโจทย์ความต้องการของนักท่องเที่ยวแต่ละกลุ่มได้เป็นอย่างดี

คราวนี้ไปฟังเสียงคนรุ่นใหม่ที่ถูกเบียดชุมชนปางขอน อินทฤทธิ์ รุยยะภู พ่อหลวงหมู่บ้านปางขอน บอกว่า จุดเด่นของบ้านปางขอนคือ อากาศเย็นตลอดทั้งปี มีทะเลหมอกให้ชมตลอด และก็มีดอกพญาเสือโคร่งที่โครงการหลวงก็จะบานเต็มคอกในช่วงเดือนปลายเดือนธันวาคมถึงมกราคม คนในชุมชนมีอาชีพหลักคือการปลูกกาแฟ และตอนนี้ที่ชุมชนตั้งเป็นกลุ่มท่องเที่ยวปางขอนด้วย มีโฮมสเตย์เพื่อรองรับนักท่องเที่ยว หรือถ้าใครอยากจะมากางเต็นท์ก็ได้ เพราะมีลานกางเต็นท์ ดินชั้นมาที่จะได้ชมทะเลหมอก ทั้งนี้ชุมชนปางขอนก็อาจยังเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่คนยังไม่ค่อยรู้จักมากนักจึงเปิดให้เข้ามาท่องเที่ยวได้ตลอด แต่ในอนาคตถ้ามีคนมาท่องเที่ยวมากก็อาจจะต้องมีการปิดและเปิดให้ท่องเที่ยว เพื่อต้องการอนุรักษ์ธรรมชาติ อย่างไรก็ตามการที่ มฟล. เข้ามาช่วยชุมชนปางขอน ทั้งเรื่องการแนะนำเกี่ยวกับท่องเที่ยว การเปลี่ยนวิถีชีวิตการปลูกกาแฟ การสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สินค้าและผลิตภัณฑ์

ของชุมชน ถือว่าเป็นการพลิกชีวิตให้แก่คนในชุมชนปางขอน จากที่ในหมู่บ้านไม่มีรถสักคัน ก็มีรถ มีบ้านใหม่ ชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้น คนรุ่นใหม่ก็กลับมาอยู่ในชุมชนด้วย เพราะมีอาชีพ และได้อยู่กับครอบครัวด้วย

ด้าน เกตศนี แย่สอภู หรือ “เกต” คนรุ่นใหม่ เล่าว่า ปางขอนเป็นชุมชนชาติพันธุ์อยากให้ทุกคนได้มาเรียนรู้วิถีชีวิตความเป็นอยู่กันว่าเป็นอย่างไร มาสัมผัสธรรมชาติ ลองมาจับกาแฟปางขอนที่ปัจจุบันก็เริ่มมีชื่อเสียงขึ้นมาบ้างแล้ว ได้มาเรียนรู้กระบวนการแปรรูป กะเทาะออก คั่ว และคั่วชิมเองจะรู้ว่ากาแฟแก้วละ 80-90 บาทไม่แพงเลย นอกจากนี้อยากให้มาชิมรสชาติอาหารพื้นเมือง “1 สำหรับ 5 เมนู” คือ ลาบห่อใบกาแฟ หมูลุ่มควน ไก่ต้มตั้งกุ่ม น้ำพริกมะเขือเทศ และผักตามฤดูกาล

ชุมชนปางขอนอีกหนึ่งแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ที่รอทุกคนไปสัมผัสเส้นทางเดินป่าแก่งแป่ ดิฟกาแฟ และวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชุมชนชาติพันธุ์เผ่าอาข่าสนใจติดต่อได้ที่ กลุ่มท่องเที่ยวปางขอน โทร. 08-4487-5808 (คุณศร) 09-8760-9732 (คุณหมี) 08-2191-4473 (คุณอาต๊ะ) 09-2658-7090 (คุณเกต).

พูนทรัพย์ กองกาบ